

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XXXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

minoribus vero in consilium. In præceptum vero eos diligere, qui nihil mali fecerunt eis, & inimicos non odire. Sed melius est, vt intelligatur omnib. illo mandato præcipi cunctos diligere, etiam inimicos: cui sensui attestantur superius positæ auctoritates, & aliæ multæ. Illud vero Aug. nouissime positum, de perfecta charitate dictum intelligitur, quæ tantum est perfectorum, qui non solum amicos, sed etiam inimicos perfecte diligunt, eisq; benefaciunt. Quæ perfectio dilectionis non est tantæ multitudinis, quâta exauditur in oratione dominica: & hoc reuera grande est, & eximie bonitatis, sc. perfecte diligere inimicum. Ita & cum dicit, impleri verba illius sponsonis ab homine, qui non ita profecit, vt diligat inimicum, de dilectione perfecta accipiendum est.

SI CHARITAS SEMEL HABITA

Amittatur.

DISTINCT. XXXI. A

De charitate quantum ad durationem

1 Cor 13 e
 Aug. ad ver.
 3 Psal. 103.
 hunc qui te
 gis aquis superiora eius.
 Matth. 7. d
 Prou. 5. d
 Ioan. 4 b
 Aug. tract.
 8 post mediū
 in Epi. Ioan.
 tom. 9.
 Greg. in fine
 ca. 12. li. 10.
 ad ca. 11 Iob.

Illud quoq; prætereundum, quod quidam asserunt charitatem semel habitam ab aliquo non posse excidere, nullumque damnandum hanc aliquando habere qui hanc traditionē subditis muniunt testimoniis. Apost. ait, Charitas nunquam excidet. August. etiam inquit, Charitas quæ deserit, nunquam vera fuit. Item, Charitas est fons proprius & singularis bonorum, cui non cōmunicat alienus. Alieni sunt omnes qui audituri sunt, Non noui vos. De hoc fonte scriptura ait, Fons aquæ viuæ sit tibi proprius. & nemo alienus cōmunicet tibi. Si autem alieni sunt, qui audituri sunt illam vocem, non ergo huic fonti communicant damnandi. Item Aug. super Epistolam Ioan. Radicata est charitas, securus esto: nihil mali procedere pōt. Item Greg. in moralibus, valida est vt mors dilectio: virtuti enim mortis dilectio cōparatur: quia nimirum mentem quam semel cœperit, à dilectione

lectio mundi funditus occidit. Item Aug. super Epistolam Ioannis, Vnctio inuisibilis charitas est, quæ in quocunq; fuerit, radix illi erit: quæ ardente sole arescere non potest: nutritur calore solis, non arescit. Item Beda super Ioannem. Quærendum est, quomodo speciale filii Dei agnoscendi signum fuerit, quod super eum descenderit & manserit spiritus. Quid magni est filio Dei, quod in ipso manere spiritus astruatur? Notandum quia semper in Dño manserit Spir. In sanctis vero quamdiu mortale corp⁹ gestauerint, partim semper maneat, partim rediturus secedat. Manet a. apud eos, vt bonis insistant actibus. Recedit vero tempus, ne semper infirmos curadi, mortuos suscitandi, demones eiciendi, vel etiã prophetizandi habeant facultatē. Manet ergo semper, vt possint habere virtutes, vt mirabiliter ipsi viuant: Venit ad tempus, vt etiã aliis per miraculorum signa quales sint intus effulgeat. Item Greg. In sanctorū cordibus secundū quasdam virtutes semper manet spiritus, secundū quasdam recessurus venit & vterus recedit. In his virtutibus, sine quibus ad vitã non peruenitur, in electorum suorum cordibus permanet. In his vero per quas sanctitatis virtus ostēditur, vt in exhibitione miraculorū, aliquando adest aliquando se subtrahit. Itē Ambr. Ficta charitas est, quæ in aduersitate deserit. Hæc innuere videntur, quod charitas semel habita nō amittatur. Ideo quædam in prætaxatam profilierunt audaciam, dicentes charitatem à damnandis non haberi, nec à quoquã habitã posse amitti: quos ratio vincit & auctoritas. Quidam n. ad tempus sunt boni, qui postea fiunt mali & è conuerso. Vnde quorundã nomina Christus dicit scripta in libro vitæ, qui tamen postea abierunt retro. Sed scripta dicit non secundū præscientiam, sed secundum præsentē iustitiam, cui deseruiebãt, quia digni erant tunc illo bono quod

Aug. tract.
3. in fin. ad
illud Ioã. 2.
Vos vnctionē
habetis. Be-
da hom. 12.
de sanct. hie-
mali de E-
piph. ad illud
Ioan. 1. Sed
quis misit
me baptiza-
re ad finem.

Gr. ho. 2. ex-
ponens illud
Ezec. 1. Vbi
erat impe-
tus spiritus.
idē in mora-
libus l. 2. c. 1.
Iob li. 4. & ca.
41. & 42.
Amb. ad il-
lud. 2. Cor.
6. in chari-
tate non fi-
cta.

Luca. 10. e
1. Reg. 11. b
Luca. 10. c
Amb. super
9 ad Rom.
ad eum lo-
cum. Quia
maior serui-
et minori in
tomo. 5.

habitura sunt præscripti secundum præscientiam, unde Ambr. Quibusdā gratia data est in Usū, ut Sauli & Iudæ & illis discipulis quibus Dñs dixit, Ecce nomina vestra scripta sunt in cælis: & post abierūt retro. Sed hoc dixit propter iustitiā cui deseruiebant, quia boni erāt. Frequenter enim ante sunt mali, qui futuri sunt boni: & aliquoties prius sunt boni, qui futuri sunt & permansuri mali, propter quod dicuntur scribi in libro vitæ & deleri.

Determinatio auctoritatum prædictarum. B

Quod vero Apostolus ait, Caritas nunquā excidit, nullatenus, pro illis facit. Dignitatem n. charitatis, ostendens, dicit eā non excidere, quia hic & in futuro erit: sed fides & spes euacuabūtur, & sciētia, Item quod dicitur, caritas nunquā fuisse vera, quæ deserī pōt, non ad essentiam charitatis refertur, sed ad efficiētiam: quia non efficit caritas quæ deseritur, hominem vere beatum, nec perducit ad verū bonum. Huic etiā fonti alieni, i. damnandi non communicant, sc. in fine, quia non persequerant. Pōt tamen hoc & cætera quæ de charitate dicta sunt de perfecta intelligi, quam soli perfecti habent: quæ semel habita non amittitur. Exordia vero charitatis aliquando crescunt, aliquādo deficiunt, Sunt n. virtutis exordia, & profectus, & prouectio: quos gradus ille discernit, qui parabolam illā intelligit. Sic est regnū Dei, quemadmodū si iacet homo semen in terrā & dormiat, & exurgat semen, & germinet, & crescat. &c. Si ergo perfecta caritas sic radicata est ut amitti nequeat, incipiens tamen & prouecta amitti pōt & sæpe amittitur: sed dum habetur non finit habentē criminaliter peccare. Quod Aug. ostendit inquit, Quia radix omnium malorum est cupiditas & radix omnium bonorum est caritas, simul ambæ esse non possunt, nisi vna radicitus euulsa fuerit, alia plantari non pōt, Sine causa conatur aliquis

ramos

1. Cor. 13. e

Marc. 4. e
Greg. ho. 15.
sup. Exech.
lib. 50:
Hom. 8. in
princip.

1. Tim. 6. e

ramos incidere, si radicem non contēdit euellere.
*Quare fides & spes & scientia dicuntur euacuari & non cha-
 ritas, cum & ea ex parte sit.* C

Aduertendum etiam est, quomodo fides, spes,
 & scientia dicantur euacuari, quia ex parte sunt, &
 nō charitas cum & ipsa ex parte sit. Ex parte enim, *1. Cor. 13.*
 id est, imperfecte, diligimus: sicut ex parte scimus, *Li. 1. ca. 2.*
 vt ait Elschius super Leuiticum. Cum ergo omne
 quod ex parte est, euacuetur, cur charitas excipi-
 tur quæ dicitur nunquam excidere? Charitas qui-
 dem etiam ex parte est, vt sæpe sancti docent, quia
 ex parte diligimus nunc, & ideo ipsa euacuabitur
 inquantū ex parte est, quia tolletur imperfectio &
 addetur perfectio. Remanebitq; ipsa aucta, & au-
 ctus eius, & modus diligendi, vt diligas Deū pro-
 pter se ex toto corde, proximum tuum sicut reip-
 sum: sed imperfectionis modus eliminabitur. Fi-
 des vero & spes penitus euacuabūtur. Scientia ve-
 ro secundū actum & modum suum, qui nunc est,
 non secundum sui essentiā tolletur. Ipsa n. virtus
 sciētiæ remanebit, sed aliū tenebit vsum & modū.

Si Christus ordinem charitatis præscriptum habuerit. D

Nunc iam superest inuestigare. Si Christus se-
 cundum quod homo, ordinem diligēdi præscrip-
 tum seruauerit? Quod si est, omnem hominem si- *1. Tim. 2. b.*
 cut seipsum dilexit, omnibus ergo vitam optauit,
 omnesq; saluos fieri voluit, sed non omnes salui fi- *1. ad Ti. 2. b.*
 unt, & ita non est factum, quod optauit. Sed non
 est ignorandum in eo fuisse charitatem iuxta mo-
 dum patriæ, non viæ: eumque ordinem diligendi
 implese, qui seruatur in patria, non in via. Qui n.
 in patria sunt, i. iam beatificati sunt, adeo iustitiæ
 Dei addicti sunt, vt nihil eis placeat, nisi quod Deo
 placet: ac per hoc illorum tantum salutem diligūt
 & volunt, quos Deus saluari vult, eosque solos si-
 cut se diligunt: ita & Christus electos tantum sicut
 se dilexit, eorumque salutem optauit.

DE